

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

KIINTEISTÖPALVELUJEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 2013

Määräys 19/011/2013 ja
määräyksen muutos 32/011/2013

Määräykset ja ohjeet 2013:30

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2013:30

ISBN 978-952-13-5626-1 (nid.)

ISBN 978-952-13-5627-8 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy/Timo Päivärinta/PSWFolders Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2013

2.10.2013

32/011/2013

Voimassaoloaika: 7.10.2013 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen
perustuu:
L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen

Muuttaa Opetushallituksen määräystä
19/011/2013

KIINTEISTÖPALVELUJEN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallituksen päätöksellä muutetaan kiinteistöhoitajan erikoisammattitutkinnon perusteiden määräystä 12.6.2013 nro 19/011/2013. Tutkinnon uusi nimi on kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinto. Muutoksella toimeenpannaan opetus- ja kulttuuriministeriön asetus A 693/2013, 1 § ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua tutkintorakenteesta. Tätä määräystä on noudatettava 7.10.2013 lukien toistaiseksi.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Yli-insinööri

Arto Pekkala

12.6.2013

19/011/2013

Voimassaoloaika: **1.8.2013 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumooa Opetushallituksen määräyksen
13.1.2003 nro 1/011/2003

Muuttaa Opetushallituksen määräystä
-

KIINTEISTÖNHOITAJAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt kiinteistöhoitajan erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.8.2013 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 13.1.2003 nro 1/011/2003 mukaisesti 31.7.2015 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Yli-insinööri

Kati Lounema

LIITE

Kiinteistöhoitajan erikoisammattitutkinto 2013

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	9
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	9
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	9
1.3	Näyttötutkinnon perusteet	9
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	10
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa	10
1.6	Todistukset.....	11
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus.....	12
2	Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon muodostuminen	13
2.1	Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnossa osoitettu osaaminen	13
2.2	Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon rakenne, osat ja tutkinnon muodostuminen.....	14
3	Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	15
3.1	Kiinteistöpalvelujen laadun varmistaminen	16
3.2	Kiinteistöpalvelujen palvelutuotannon ohjaaminen	18
3.3	Kiinteistöpalvelujen töiden organisointi.....	20
3.4	Kiinteistöpalvelujen talouden hallinta	22
3.5	Esimiehenä toimiminen.....	24
3.6	Yrittäjänä toimiminen.....	29
3.7	Työpaikalla tapahtuva ohjaus ja arviointi	31
3.8	Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	36

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset.

Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arviointien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätty tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuis-koulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkinto-toimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen

päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnonjärjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja. Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2 Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon muodostuminen

2.1 Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnossa osoitettu osaaminen

Tutkinnon tarkoituksena on osoittaa käytännön pätevyys itsenäisesti organisoida ja tarvittaessa hoitaa kiinteistönhoitoon tai toimitilahuoltoon liittyvien sopimusten mukaiset palvelutehtävät ja -kokonaisuudet. Osoitettavaan pätevytyteen liittyy myös tuotettujen palvelujen laadun- ja asiakkuuksien hallinta. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset on laadittu siten, että henkilöt, joilla on osaamista mainituista, itsenäisistä ja vastuullisista kiinteistöpalvelujen tuottamiseen liittyvistä tehtävistä, pystyvät suoriutumaan tutkinnosta.

Tutkinnon suorittaja toimii yrityksensä tai työnantajansa kanssa kiinteässä sopimussuhteessa olevassa kohteessa joko ns. budjettivastuullisena kiinteistönhoitajana tai toimitilapalvelujen osalta palveluohjaajana. Molemmissa tapauksissa tutkinnon suorittaja vastaa sovittujen kiinteistöpalvelujen toteuttamisesta hoitosopimusten sekä palvelu- ja laatuksien mukaisesti. Tutkinnon suorittaja vastaa itsenäisesti palveluiden tuottamisesta sekä ohjaa kiinteistönhoidon tapauksessa alihankkijoiden toimintaa ja toimitilahuollon tapauksessa työryhmänsä jäsenten työtä. Hän kykenee järjestämään työolosuhteet sellaisiksi, että asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Hän hoitaa asiakassuhteita ja neuvottelee tarvittaessa asiakkaan edustajien kanssa palvelutuotannon yksityiskohdista. Lisäksi hän luo sellaiset edellytykset, että työ voidaan tehdä turvallisesti, huolehtii työympäristön siistinä pitämisestä ja pystyy hankkimaan työn kannalta tarpeelliset materiaalit, jotta kiinteistönhoitosopimuksen tai palvelukuvauksen mukaiset palvelut voidaan saada aikaan.

Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset kiinteistöpalvelualan tiedot ja taidot, jotka osoittavat, että hän hallitsee kiinteistön yleishoidon ja kiinteistön puhtaanapidon palvelutehtäviin ja huoltotyöhön kuuluvat työvälitteet, työmenetelmät ja materiaalit. Hänellä on kykyä soveltaa tietojään ja tehdä luovia ratkaisuja, joilla ratkaistaan ennakoimattomia ongelmia. Tutkinnon suorittanut pystyy vastaamaan kiinteistöpalveluihin liittyvien tehtävien toteutuksesta sekä tekemään itsenäisiä palvelutehtävien toteutukseen liittyviä päätöksiä ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Tutkinnon suorittanut osaa viestiä hyvin suullisesti ja kirjallisesti. Hän osaa toimia sopivalla tavalla viranomaisten ja asiakkaiden kanssa sekä kykenee yhteistoimintaan työhön liittyvien muiden sidosryhmien kanssa.

2.2 Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon rakenne, osat ja tutkinnon muodostuminen

Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon suorittaminen edellyttää neljän kaikille pakollisen ja yhden valinnaisen tutkinnon osan suorittamista.

Pakolliset tutkinnon osat
3.1 Kiinteistöpalvelujen laadun varmistaminen
3.2 Kiinteistöpalvelujen palvelutuotannon ohjaaminen
3.3 Kiinteistöpalvelujen töiden organisointi
3.4 Kiinteistöpalvelujen talouden hallinta
Valinnaiset tutkinnon osat, joista valittava yksi osa
3.5 Esimiehenä toimiminen
3.6 Yrittäjänä toimiminen
3.7 Työpaikalla tapahtuva ohjaus ja arviointi
3.8 Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

3 Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittava ammattitaito osoitetaan kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnosta vastaavan tutkintotoimikunnan hyväksymän järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat dokumentoivat keskustelun aikana tehdyt havainnot. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimukseen. Tutkinnon järjestäjä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Arvioijat edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

3.1 Kiinteistöpalvelujen laadun varmistaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valvoa kiinteistöpalvelujen laadun toteutumista asiakaskohteissa
- varmistaa, että kiinteistöpalvelut suoritetaan annettujen palvelukuvausten ja hoitosopimusten mukaisesti.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa valvoa kiinteistöpalvelujen laadun toteutumista asiakaskohteissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Palvelusopimusten tunteminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• ottaa työssään huomioon voimassa olevat palvelukuvausten ja -sopimusten laatukuvaukset, ohjeet ja suositukset• tietää sopimusten, ohjeiden ja suositusten kiinteistöpalveluja koskevat sisällöt• varmistaa, että työ suoritetaan työturvallisuutta koskevien säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisesti• etsii tarvittaessa palvelutehtävien suorittamista ja sen lopputulosta koskevat tiedot sopimuksista• hankkii ajanmukaiset asiakirjat ja antaa tarvittavat ohjeet muulle työryhmälle tai alihankkijoille.
Sopimusten soveltaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• valvoo asiakaskohteisiin liittyvien palvelu- ja hoitosopimusten sekä viranomaismääräysten edellyttämän laadun toteutumista• vastaa osana työtiimiä palvelutehtävien toteuttamisesta sopimusten ja suunnitelmien sekä hyvän tavan mukaisesti• huolehtii siitä, että palvelutehtävissä käytetään sopimusten, ohjeiden ja suositusten mukaisia työmenetelmiä ja -tapoja• huolehtii siitä, että palvelutehtävissä käytetään sopimusten mukaisia aineita, materiaaleja ja työvälineitä• huolehtii, että palvelut on tuotettu sopimusten mukaisesti• varmistaa, että työryhmällä tai alihankkijoilla on palvelutehtävien ajan käytettävissään työtä koskevat ajantasaiset määräykset ja ohjeet.
Oman työn arviointi ja laadun toteutumisen kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• arvioi kriittisesti omaa työtään suhteessa kiinteistöpalvelujen laatuvaatimuksiin• kehittää omaa ja työryhmänsä tai alihankkijoiden työtä niin, että laatu toteutuu entistä paremmin.

Tutkinnon suorittaja osaa varmistaa, että kiinteistöpalvelut suoritetaan annettujen palvelukuvausten ja hoitosopimusten mukaisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Sopimusten tunteminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi voimassa olevat palvelutehtäviä suoraan koskevat tai niiden aikana noudatettavat viranomaismääräykset ja ohjeet • ymmärtää saamiensa palvelukuvausten ja hoitosopimusten perusteella, kuinka palvelut on suunniteltu toteutettavaksi • tietää, mitä muutoksia tai työtekniisiä ratkaisuja hänen toimivallassaan on mahdollista tehdä.
Työohjeiden soveltaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa palvelukuvauksissa ja hoitosopimuksissa määritetyn laadun toteutumisen asiakaskohteessa • noudattaa työohjeita ja tarvittaessa soveltaa niitä, jotta palveluiden toimivuus paranee • muuttaa tarvittaessa työn toteutustapaa ja työjärjestystä • noudattaa työn ja sen lopputuloksen laatua koskevia sopimuksia sekä kuvauksia • arvioi suunnitelmia ja niiden järkevyyttä sekä tarvittaessa raportoi esimiehelleen havaitsemistaan epäkohdista.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa toimimalla kiinteistöpalvelujen tuotannon vastuuhenkilönä asiakaskohteen laadunvarmistustehtävissä.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkinto-suorituksiaan prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.2 Kiinteistöpalvelujen palvelutuotannon ohjaaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- organisoida kiinteistöpalvelujen tuottamiseen liittyvät tehtävät ja työt
- ohjata työryhmän jäsenten tai alihankkijoiden työtä.

Arviointi (arviointin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa organisoida kiinteistöpalvelujen tuottamiseen liittyvät tehtävät ja työt.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työvälineiden ja -menetelmien hallinta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• suunnittelee asiakaskohteeseen tarkoituksenmukaisen työjärjestyksen• hallitsee tehtävissä käytettävät työvälineet, materiaalit ja työmenetelmät• huomioi työtehtävissään asiakaskohteeseen liittyvät laatu-, turvallisuus- ja ympäristönäkökulmat• osallistuu itsenäisesti työryhmän tehtävien suorittamiseen• arvioi työn etenemistä suhteessa aikatauluun ja asetettuihin tavoitteisiin sekä tekee tarvittaessa muutosesityksiä esimiehilleen.
Oman työn arviointi ja palvelujen tuottamisen kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• arvioi kriittisesti omaa työtään suhteessa kiinteistöpalvelujen tuottamiseen• kehittää omaa ja työryhmänsä tai alihankkijoiden työtä palvelemaan entistä paremmin palvelujen tuottamista.

Tutkinnon suorittaja osaa ohjata työryhmän jäsenten tai alihankkijoiden työtä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Vastuun ottaminen työryhmän työstä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisoii oman työryhmänsä toimintaa niin, että ottaa huomioon ryhmän jäsenten osaamisen ja sen, miten sitä voidaan parhaalla mahdollisella tavalla käyttää • ohjaa työryhmänsä jäsenten välistä yhteistyötä entistä saumattomampaan suuntaan • soveltaa keskeisiä työehtosopimusmääryksiä työn toteutuksen kannalta sujuvasti • määrittää realistisesti työssä tarvittavat henkilö- ja materiaaliressurit • ohjaa tarvittaessa työryhmän jäsenten työskentelyä tavoitteen mukaiseen suuntaan • ohjaa alihankkijoiden työskentelyä osana työryhmän tavoitteen mukaista toimintaa • valitsee tilanteeseen sopivan ohjaustyylin • pyrkii kehittämään palvelujen tuottamista myös yhdessä alihankkijoiden kanssa • toimii tarvittaessa työryhmän mukana olevan opiskelijan tai tutkinnon suorittajan työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaajana.
Työturvallisuuden huomioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valvoo, että työryhmän jäsenet ja alihankkijat noudattavat työskennellessään turvallisia ja ergonomisia työmenetelmiä • valvoo, että työryhmä ja alihankkijat noudattavat työskentelyssään työturvallisuudesta annettuja säädöksiä, viranomaismääryksiä ja muita ohjeita • edistää omalla esimerkillään työryhmän ja alihankkijoiden turvallista työskentelyä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa toimimalla asiakaskohteessa kiinteistöpalvelujen palvelutuotannon ohjaustehtävissä.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkinto-suorituksiaan prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.3 Kiinteistöpalvelujen töiden organisointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huolehtia kiinteistöpalvelujen tehtävien hoitamiseen liittyvän yleisen toimintaympäristön järjestämisestä
- varmistaa turvallisen työympäristön.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia kiinteistöpalvelujen tehtävien hoitamiseen liittyvän yleisen toimintaympäristön järjestämisestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• ottaa vastaan ja välittää esimiehilleen asiakaskohteen edustajan antamat tiedotukset• ottaa vastaan ja välittää asiakaskohteen edustajalle kiinteistön ja palveluiden käyttäjiltä saamansa palautteet• kehittää töiden organisointia yhteistyössä työryhmänsä ja tarvittaessa myös alihankkijoiden kanssa• käyttää asiakaspalautteita työn kehittämiseen• sopii alihankkijoiden kanssa tulevasta yhteistyöstä, aikatauluista ja lopputuloksen laadusta• huolehtii uuden henkilön asiakaskohteeseen perehdyttämisestä• käyttää eri viestintämenetelmiä ulkoisissa ja sisäisissä palvelutehtävissä ja -tilanteissa, tarvittaessa myös toisella kotimaisella tai vieraalla kielellä• huolehtii työskentelyolosuhteiden turvallisuudesta ja työympäristön siisteydestä.
Materiaalivirtojen järjestäminen ja seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• valvoo, että asiakaskohteeseen saapuvat kiinteistöpalveluihin liittyvät tarvikkeet ja aineet toimitetaan sekä varastoidaan asianmukaisesti• tarkastaa kohteeseen saapuneet tarvikkeet ja aineet• tekee tarpeelliseksi katsottujen tarvikkeiden ja aineiden lisätilaukset• toimittaa rikkoontuneet tai vialliset tarvikkeet pois asiakaskohteesta• valvoo, että jätteet ja kierrätettävät tarvikkeet kootaan niille varattuihin paikkoihin.

Tutkinnon suorittaja osaa varmistaa turvallisen työympäristön.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Vaarojen tunnistaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa työhön liittyvät vaarat • ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista taholle, jonka vastuulle tilanteeseen puuttuminen kuuluu • kannustaa myös työryhmän jäseniä tai alihankkijoita ilmoittamaan mahdollisesta vaarasta.
Turvallisen työympäristön varmistaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii, että työtä ei jatketa ennen mahdollisesti havaitun vaaran poistamista • valitsee työhön turvalliset työvälineet ja työmenetelmät sekä tarpeelliset henkilösuojaimet • valvoo aktiivisesti turvallisen työympäristön toteutumista sekä henkilösuojainten käyttöä • puuttuu heti mahdollisiin turvallisuutta koskeviin laiminlyönteihin työympäristössä tai henkilösuojainten käytössä • osallistuu aktiivisesti työympäristön turvallisuuskulttuurin kehittämiseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa toimimalla asiakaskohteessa kiinteistöpalvelujen tuotannon vastuhenkilönä.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkinto-suorituksiaan prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.4 Kiinteistöpalvelujen talouden hallinta

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valvoa, että kiinteistöpalvelut suoritetaan kustannustehokkaasti
- tehdä palvelutuotannon kustannuksiin liittyvät ilmoitukset.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa valvoa, että kiinteistöpalvelut suoritetaan kustannustehokkaasti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kustannustehokas työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• valvoa, että palvelut tuotetaan asiakaskohteen hoitosopimusten mukaisesti noudattaen annettuja laatutasokuvauksia• valvoa aktiivisesti, että omana alihankintana tilatut työt etenevät sovituissa aikatauluissa• mitoittaa työryhmän koon siten, että palvelulle asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa• organisoii työryhmän työt tärkeyden mukaan ja ajallisesti oikein• huolehtii, että käytettävät materiaalit hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti• huolehtii, että käytettävät työvälineet, -koneet tai -menetelmät eivät vaurioita tarpeettomasti kohdetta• varmistaa, että työt suoritetaan ilman ylimääräisiä kustannuksia• arvioi jatkuvasti työryhmän työskentelyä ja pyrkii tällä entistä kustannustehokkaampaan toimintaan• antaa työryhmälle rakentavaa palautetta työn kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Kustannusten seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valvoo, että palvelut tuotetaan asiakaskohteelle määritetyn budjetin rajoissa • seuraa palvelujen tuottamisen kustannuksia asiakaskohteittain sopimuksen keston ja palvelujen laajuuteen nähden sopivin aikavälein • seuraa erityisesti merkittävimpiä kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä ja niissä tapahtuvia muutoksia • reagoi nopeasti mahdollisiin budjetista poikkeaviin kustannuksiin • neuvoo työryhmää ja alihankkijoita ilmoittamaan ajoissa tekijöistä, joilla voi olla mahdollisia vaikutuksia budjetin kustannuspoikkeamiin • arvioi kriittisesti oman työnsä vaikutusta taloudelliseen tuloksellisuuteen • kehittää kustannusten seuranta siten, että se palvelee entistä paremmin budjetissa pysymistä.
Tutkinnon suorittaja osaa tehdä palvelutuotannon kustannuksiin liittyvät ilmoitukset.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työhön liittyvien ilmoitusten tekeminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimittaa esimiehilleen tiedon sopimukseen kuulumattomien töiden tarpeesta ja asiakkaan niihin liittyvistä toiveista • vastaa tilattujen lisätöiden suorituksen hoitamisesta siten, että käytetyt tarvikkeet, materiaalit ja työtunnit laskutetaan asianmukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa toimimalla kiinteistöpalvelujen talouden hallinnan vastuutehtävissä.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkinto-suorituksiaan prosessin aikana tuotetuilla dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.5 Esimiehenä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hahmottaa esimiesasemansa organisaatiossa ja toimia sen mukaisesti
- henkilöstösuunnittelun
- perehdyttämisen ja työnopastuksen
- viestii työyhteisöä koskevissa asioissa
- kehittää omaa ja työyhteisönsä osaamista.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa hahmottaa esimiesasemansa organisaatiossa ja toimia sen mukaisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman aseman tunnistaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• määrittää yksikkönsä perustehtävät itselleen ja muulle työyhteisölle• tietää omat keskeiset esimiestehtävänsä sekä siihen liittyvät tavoitteet, vaatimukset ja odotukset sekä vastuut ja velvoitteet• toimii esimerkkinä työyhteisön toimintaperiaatteiden noudattamisessa.

Työvuoroista vastaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee oman organisaationsa liikeidean, arvot ja kulttuurin sekä osaa kytkeä ne luontevalla tavalla esimiestoimintaansa • toteuttaa annettua strategiaa, visiota ja arvoja yhdessä henkilöstön kanssa • johtaa ja valvoo työtä työvuorossaan tuloksellisesti • tekee toimenkuvassa määritellyissä rajoissa perusteltuja ja johdonmukaisia päätöksiä ja ratkaisuja sekä kantaa niistä vastuun • rakentaa käyttäytymisellään työyhteisön luottamusta omaan toimintaansa • tiedostaa vaikutuksensa johdettaviin ja heidän toimintaansa • toimii henkilöstöä ohjatessaan sosiaalisesti taitavasti • huomioi alaistensa erilaisuuden johtamistyyliä valitessaan • edesauttaa johtamisella eri kulttuurien kohtaamia asiakas- ja verkostosuhteissa sekä työyhteisössä • toimii esimiesroolinsa edellyttämien eettisten periaatteiden mukaisesti • toimii johdonmukaisesti työmotivaatiota ja työtyytyväisyyttä edistäen • huomioi alaistensa fyysisen, henkisen ja sosiaalisen työkuormituksen rajat ja osaa huolehtia omalta osaltaan yleisestä työhyvinvoinnista • puuttuu epäkohtiin ennaltaehkäisevästi ja välittömästi, mikäli havaitsee työyhteisössään ongelmia • toimii tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti • antaa positiivista ja rakentavaa palautetta työsuorituksista • toimii nopeasti muuttuvissa tilanteissa ammattimaisesti ja maltillisesti.
--------------------------	--

Tutkinnon suorittaja osaa henkilöstösuunnittelun.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Henkilöstöressurssien mitoittaminen ja töiden organisointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistuu tarvittaessa työsuhteen alkamiseen ja loppumiseen liittyvään prosessiin organisaation toimintatavan mukaisesti • pystyy asettamaan valintakriteerit yksikköönsä otettaville henkilöille • suunnittelee ja määrittää henkilöstön määrän ja osaamisen suhteessa toimintaan (hallitsee työvuorolistasuunnittelun periaatteet) • hyödyntää tarpeen mukaan ulkopuolisia ostopalveluita osana henkilöstöresursointia • organisoii työyhteisön työt tärkeysjärjestyksen mukaisesti ja ajallisesti oikein • hallitsee omaa ajankäyttöään • laatii oman henkilöstön työnkuvat • varmistaa töiden sujumisen muuttuvissa ja äkillisissä tilanteissa ja käyttää hyväksi sijais- ja varajärjestelmiä • tarkastelee ja arvioi työyhteisönsä työn tuloksellisuutta asetettuihin laatu- ja taloustavoitteisiin sekä pitkällä aikavälillä että päivittäin ja tekee tarvittavia toimenpiteitä • ohjaa ja neuvoo henkilöstöä työprosessin eri vaiheissa päivittäisessä työskentelyssä.
Työlainsäädännön ja erilaisten sopimusten noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työehtosopimus-, työsopimus-, työaika-, vuosiloma-, yhteistoiminta- ja työturvallisuuslakien keskeisiä periaatteita sekä työehtosopimusta ja paikallisia sopimuksia työaikajärjestelyissä • seuraa ajantasasta lainsäädäntöä.

Tutkinnon suorittaja osaa perehdyttämisen ja työnopastuksen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työhön perehdyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee perehdyttämisen ja työnopastuksen keskeisimmät tavoitteet ja vaiheet • auttaa uuden työntekijän sopeutumista työyhteisöön ja varmistaa työntekijöiden riittävän tiedon saannin • perehdyttää itse tai vastaa siitä, että työntekijät perehdytetään suunnitelmallisesti liikeideaan, työympäristöön sekä työtehtäviin lainsäädännön ja työehtosopimusten sekä sovittujen toimintatapojen mukaisesti • perehtyy itse uusien koneiden, laitteiden, työtapojen, raaka-aineiden sekä puhdistusaineiden käyttöön niin, että osaa ohjata ja opastaa niiden käytössä muita • vastaa siitä, että perehdyttämismateriaali on ajantasaista • huolehtii perehdytyksen etenemisestä ja seurannasta.
Tutkinnon suorittaja osaa viestiä työyhteisöä koskevissa asioissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esimiesviestintä ja vuorovaikutus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • johtaa työyhteisöään vuorovaikutteisesti • toimii vuorovaikutustilanteessa muut huomioon ottaen ja ilmaisee omat mielipiteensä rakentavasti • viestii ja informoi vastuullisesti ja ymmärrettävästi työyhteisöä, organisaatiota ja asiakasorganisaatiota koskevissa asioissa • välittää organisaation toiminnan kannalta olennaista ja riittävää tietoa sekä varmistaa, että tiedottaminen on muuttuvissa tilanteissa riittävää ja oikea-aikaista • pitää tehtävänsä edellyttämiä palavereita ja johtaa tarvittaessa kokouksia sekä laatii tarvittaessa niistä muistion ja huolehtii sen oikeasta jakelusta • tuottaa selkeitä kirjallisia viestejä, tiedotteita ja dokumentteja • käsittelee ja sovittelee rakentavasti erilaisia ristiriitatilanteita omalla työpaikallaan.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää omaa ja työyhteisönsä osaamista.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman osaamisen kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiedostaa omien työtehtäviensä asettamat osaamisvaatimukset ja suhteuttaa oman osaamisensa niihin • kykenee arvioimaan itseään esimiehenä ja työyhteisön jäsenenä sekä laatimaan henkilökohtaisen esimiesvalmiuksien kehittämissuunnitelman ja toteuttamaan sen • pyytää ja vastaanottaa palautetta omista tehtävistään ja toiminnastaan sekä osaa suhtautua rakentavasti saamaansa palautteeseen • tarkkailee kriittisesti omaa ajankäyttöään ja tunnistaa mahdollisia kehittämiskohteita eri osa-alueilla • arvioi ammattimaisesti oman työnsä tuloksellisuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin • huolehtii vastuullisesti sekä omasta että työyhteisönsä jaksamisesta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa esimiestehtävissä työyhteisössä. Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia, joissa tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työtehtävissä monipuolisesti. Tutkinnon suorittajalla tulee olla todelliset mahdollisuudet suorittaa tutkinnon osa.

Arvioijat seuraavat, haastattelevat, keskustelevat, tutustuvat arviointiaineistoon ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkintosuorituksiaan tutkinnon osan suorittamisen aikana itse tuottamallaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.6 Yrittäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- toimia yrittäjänä tai kehittää yritystoimintaa kiinteistöpalvelualalla omalla erikoisalallaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Omien yrittäjävalmiuksien arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tarkastelee ja kuvaa realistisesti ja kriittisesti omat ominaisuutensa ja elämäntilanteensa yrittäjänä toimimisen tai yritystoiminnan kehittämisen kannalta• arvioi yrittäjänä toimimiseen tai yritystoiminnan kehittämiseen liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit• arvioi asiantuntijoiden näkemyksiä hyödyntäen omaa ammatillista osaamistaan• arvioi osaamistaan toimialasta, kilpailutilanteesta ja sidosryhmistä• hyödyntää mahdollisuuksien mukaan kaikilta elämän aloilta saatavia yhteyksiä yrittäjänä toimimisessa tai yritystoimintaa kehitettäessä• arvioi asiantuntijoiden näkemysten avulla verkoston hyödyntämismahdollisuudet ja riskit oman yritystoiminnan tai sen kehittämisen kannalta.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjänä tai kehittää yritystoimintaa kiinteistöpalvelualalla omalla erikoisalallaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Liikeidean täsmentäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• kartoittaa yrityksen tuotteet ja palvelut nyt ja lähitulevaisuudessa• kartoittaa mahdolliset asiakkaat ja heidän tarpeensa nyt ja lähitulevaisuudessa• valitsee perustellusti kohderyhmät omille tuotteille ja palveluille• tuotteistaa omat tuotteensa ja palvelunsa• määrittelee yritystoimintansa tai sen kehittämiseen tarvittavat fyysiset, taloudelliset ja henkiset resurssit ja asettaa ne tärkeysjärjestykseen• laatii täsmennetyt liikeidean omalle yritystoiminnalleen tai sen kehittämiseksi tekemiensä arvioiden ja valintojen mukaisesti.

<p>Liiketoimintasuunnitelman laatiminen tai täsmentäminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon lainsäädännön asettamat vaatimukset, jotka koskevat omaa yritystoimintaa tai sen kehittämistä • vertailee mahdollisia eri yritysmuotoja riskeineen, vastuineen ja velvoitteineen • valitsee laatimansa liikeidean kannalta perustellusti sopivimman liiketoimintamallin, jota voi vaihtaa tarvittaessa • kuvaa valitsemansa asiakasryhmät ja markkinointikanavat tai muutokset niissä • tuotteistaa omat tuotteensa ja palvelunsa tai muutokset niissä suhteessa valitsemiinsa asiakasryhmiin ja markkinointikanaviin • laatii yritykselleen tai sen toiminnan kehittämiseksi realistisen rahoitussuunnitelman • laatii liiketoiminnalleen tai sen kehittämiseksi realistisen tulosbudjetin • kuvaa yrityksen taloushallinnon järjestämisen tai sen kehittämisen • laatii tekemiensä ratkaisujen perusteella kirjallisen liiketoimintasuunnitelman tai täsmentää olemassa olevaa suunnitelmaa • arvioi ja pohtii liiketoimintasuunnitelmansa toteutumismahdollisuuksia.
---	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa laatiessaan kiinteistöpalvelualan yritykselleen liikeidean ja liiketoimintasuunnitelman yhdessä eri alojen asiantuntijoiden kanssa.

Yrittäjyysalan asiantuntijat arvioivat havainnoimansa liikeidean ja liiketoimintasuunnitelman laadintaprosessin ja näihin liittyvän aineiston (kirjallinen kuvaus liikeideasta ja liiketoimintasuunnitelma) sekä niiden toteuttamiskelpoisuuden. Arvioinnissa otetaan huomioon myös se, miten liikeidea ja liiketoimintasuunnitelma vastaavat tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksia sekä arvioinnin kohteita ja kriteerejä. Arvioinnit kirjataan arviointilomakkeille. Tutkintotilaisuuksien arviointilomakkeet ja täydentävät asiakirjat kootaan arviointiaineistoksi.

3.7 Työpaikalla tapahtuva ohjaus ja arviointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- selvittää työtehtävissä vaadittavan osaamisen suhteessa ammatillisessa tutkinnossa vaadittavaan osaamiseen
- suunnitella ja organisoida osaamisen kehittämisen prosessin
- ohjata työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja toimia arvioijana
- arvioida ja kehittää ohjaustaitojaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa selvittää työtehtävissä vaadittavan osaamisen suhteessa ammatillisessa tutkinnossa vaadittavaan osaamiseen.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työtehtävän ja tutkinnon vaatiman osaamisen tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi työpaikan soveltuvuutta suhteessa opiskelijan tavoitteisiin tai tutkinnon suorittajan tutkinnon ammattitaitovaatimuksiin • kertoo opiskelijalle tai tutkinnon suorittajalle, millaista osaamista työpaikan työtehtävissä tarvitaan • selvittää, mitä osaamista ammatillisen tutkinnon perusteet edellyttävät tutkinnon suorittajalta kyseisessä työpaikassa • keskustelee yhdessä opiskelijan tai tutkinnon suorittajan kanssa siitä, mihin suuntaan työtehtävään liittyvä osaaminen kehittyä lähitulevaisuudessa • perehtyy ammatillisten tutkintojen erilaisiin suorittamistapoihin ja niiden eroihin.
Nykyisen osaamisen tunnistaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää yhteistyössä koulutuksen tai tutkinnon järjestäjän kanssa opiskelijan tai tutkinnon suorittajan nykyisen osaamisen tason • määrittää osaamistason pohjalta opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamistarpeet yhteistyössä koulutuksen tai tutkinnon järjestäjän kanssa • osallistuu yhteistyössä koulutuksen tai tutkinnon järjestäjän kanssa opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadintaan tai tutkinnon suorittajalta puuttuvan ammattitaidon hankkimista koskevan suunnitelman laadintaan • käyttää tarvittaessa erilaisia valmiiksi suunniteltuja menetelmiä ammattitaidon kartoittamisessa.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja organisoida osaamisen kehittämisen prosessin.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työpaikalla tapahtuvan oppimisen suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee opiskelijan tai tutkinnon suorittajan ammatillista kasvua tukevan osaamisen kehittämisprosessin sekä siihen liittyvät työtehtävät yhteistyössä koulutuksen tai tutkinnon järjestäjän kanssa • sopii työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen liittyvästä yhteistyöstä ja organisoinnista sekä vastuista ja velvollisuuksista eri tahojen kanssa • tekee konkreettisen ja toteutettavissa olevan osaamisen kehittämissuunnitelman • opastaa tarvittaessa myös muita perehdyttäjiä heidän vastuista ja velvollisuuksistaan • tiedottaa organisaatiota opiskelijaan tai tutkinnon suorittajaan liittyvistä järjestelyistä ja toimenpiteistä • toimii vuorovaikutuksessa oman työpaikkansa esimiesten ja toisten ohjaajien kanssa.
Lainsäädännön noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ammatilliseen koulutukseen ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen sekä työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • noudattaa työnantajaa ja työntekijöitä koskevaa lainsäädäntöä • opastaa omalla esimerkillään myös muita perehdyttäjiä noudattamaan säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Tutkinnon suorittaja osaa ohjata työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja toimia arvioijana.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamisen kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• vastaa, että opiskelija tai tutkinnon suorittaja perehdytetään asianmukaisesti työyhteisön tehtäviin ja käytänteisiin• selvittää muille työyhteisön jäsenille opiskelijan tai tutkinnon suorittajan tavoitteet• opastaa ja kouluttaa muita perehdyttäjiä erilaisten oppimistilanteiden suunnittelussa sekä opetusmenetelmien valinnassa• käyttää ohjauksellisia menetelmiä työssä oppimisen ohjauksen tukena• ottaa ohjauksessa huomioon opiskelijoiden ja tutkinnon suorittajien erilaisuuden ja heidän erilaiset oppimistyylinsä• luo ohjaustilanteisiin myönteisen ja luottamuksellisen ilmapiirin myös hankaliksi koetuissa oppimistilanteissa• toteuttaa laatimaansa osaamisen kehittämissuunnitelmaa• seuraa ja arvioi suunnitelman toteutumista ja tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan.
Työssäoppimisen arviointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• arvioi rakentavasti yhdessä opiskelijan ja tarvittaessa tämän esimiehen kanssa työssäoppimisen onnistumista ja opiskelijan osaamista suhteessa tavoitteisiin• laatii yhteistyössä opiskelijan kanssa joustavan ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman opiskelijan osaamisen jatkekehittämistä varten• kiittää opiskelijaa edistymisestä ja kannustaa jatkuvaan oppimiseen• antaa positiivista ja rakentavaa palautetta kaikille osapuolille.

<p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointi</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehtyy huolellisesti arvioitavan tutkinnon perusteisiin • suunnittelee ammattiosaamisen näytöt yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa • perehtyy arviointisuunnitelmaan yhdessä muiden arviointiin osallistuvien kanssa • osallistuu aktiivisesti ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin • kannustaa opiskelijaa toteuttamaan rakentavaa itsearviointia ammattiosaamisen näytössä • osallistuu arviointikeskusteluun tuoden esille oman käsityksensä opiskelijan osaamisesta suhteessa tavoitteisiin ja ammattitaitovaatimuksiin • antaa arviointikeskustelussa positiivista ja rakentavaa palautetta opiskelijalle.
<p>tai Näyttötutkinnon arviointi</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistuu aktiivisesti tutkinnon järjestäjän arviointikoulutukseen • perehtyy huolellisesti arvioitavan tutkinnon perusteisiin • suunnittelee yhteistyössä tutkinnon järjestäjän ja tutkinnon suorittajan kanssa näyttötutkintoihin monipuolisia tutkintotilaisuuksia, joissa tutkinnon suorittaja voi osoittaa tutkinnon perusteiden mukaisen osaamisensa • suunnittelee yhdessä tutkinnon järjestäjän kanssa arviointiprosessin sekä arvioijien työjaon ja roolit • arvioi tutkinnon suorittajan osaamista tutkintotilaisuuksissa tutkinnon perusteiden mukaisesti ja perustelee oman kantansa • osallistuu arviointiin aktiivisesti ja luo omalta osaltaan positiivista ilmapiiriä • keskittyy arvioinnissa ammatillisen osaamisen arviointiin • kannustaa tutkinnon suorittajaa rakentavaan itsearviointiin • antaa positiivista ja rakentavaa palautetta tutkinnon suorittajalle • osallistuu aktiivisesti kolmikantaisen arviointiesityksen tekemiseen.

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida ja kehittää ohjaustaitojaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ohjaustaitojen arviointi ja kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi, ylläpitää ja kehittää omia suunnittelu-, ohjaus-, arviointi- ja palautteenantotaitojaan • ottaa avoimesti vastaan saamaansa palautteen työpaikkaohjaajana toimimisesta • kannustaa muita organisaation jäseniä kehittämään ohjaus- ja arviointitaitoja.
Tiedon hankinta ja sen välittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää monipuolisesti erilaisia tietolähteitä hankkiakseen ja hyödyntääkseen tietoa työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen ja tutkinnon suorittamiseen liittyvistä asioista • välittää saamaansa tietoa organisaation ja sidosryhmien käyttöön.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa suunnittelemalla ja organisoimalla työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjausprosessin ja osallistumalla arviointiprosessiin. Osaaminen osoitetaan kiinteistöpalvelualalla toimivassa yrityksessä.

Tutkinnon suorittaja osoittaa, että hän osaa laatia suunnitelman työpaikalla tapahtuvasta oppimisen ohjauksesta ja toteuttaa sen. Hän osaa myös arvioida opiskelijan tai tutkinnon suorittajan osaamisen kehittymistä sekä kehittää omaa ohjausosaamistaan. Tutkinnon suorittaja osoittaa, että hän osaa arvioida ammatillisissa tutkinnoissa vaadittavaa osaamista, kun hän osallistuu ammatillisessa peruskoulutuksessa olevan henkilön ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin tai näyttötutkinnon suorittajan tutkintotilaisuuksissa osoittaman osaamisen arviointiin.

Tutkinnon osan tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia, joissa tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat toiminnasta kirjallisen arvioin. Tutkinnon suorittaja voi täydentää tutkintosuorituksiaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaukseen tai arviointiin liittyvillä, niiden aikana itse tuottamallaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.8 Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammatti-tutkinnosta

Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena yksi tutkinnon osa jostakin muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa aina kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinnon suorittamisesta vastaava tutkintotoimikunta puolestaan tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Painettu
ISBN ISBN 978-952-13-5626-1
ISSN 1798-887X

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-5521-9
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet